

ไป "ตลาด" เลือกซื้อตราสารการเงิน

เมื่อคุณได้เรียนรู้ถึงการเตรียมตัวคุณแล้วเองให้เป็นนักลงทุนแบบบินเดี่ยวแล้ว ก่อนที่คุณจะเดินเข้าไปลงทุนจริง ๆ เรื่องที่จะต้องศึกษา ก็คงเป็นเรื่องของตลาดซื้อขายตราสาร ซึ่งมีชื่อเรียกรวม ๆ ว่า "ตลาดทุน" ครับ

"ตลาดทุน" ชื่อก็บอกอยู่ชัดเจนแล้วนะครับว่าเป็นแหล่งระดมเงินทุน ที่ผู้มีเงินและผู้ต้องการเงินได้พบกันเองโดยตรง ไม่ต้องผ่านคนกลาง แตกต่างกับระบบแบงก์ที่มีธนาคารเข้ามาคั่นกลางระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้

กลไกการทำงานของตลาดทุนที่ว่ามันเกิดขึ้นได้ดังเช่นเรื่องของ บริษัทที่ดีที่ต้องการเงินทุนไปขยายกิจการ แต่ไม่อยากจะไปกู้แบงก์ ก็เลยออกหลักทรัพย์ประเภทหุ้นกระจายขายให้ประชาชนทั่วไป...ดังนั้นเมื่อประชาชนอย่างผมสนใจก็เลยเข้าไปลงทุนซื้อ ซึ่งการซื้อหุ้นนี้ ถือเป็นไม้แรก ประเภทผู้ผลิตพบผู้บริโภคโดยตรง เงินของผมก็จะกลายเป็นของบริษัท เก็บเข้ากระเป๋าไปใช้ขยายกิจการต่อไป งานนี้บริษัทที่ดีถือว่าระดมเงินจากนักลงทุนอย่างผมโดยตรงเลย ไม่ต่างจากบริษัทขายรถที่ขายรถใหม่มือหนึ่งให้กับลูกค้าโดยตรงเลยครับ แต่แทนที่จะเป็นรถยนต์ สิ่งที่ผมได้มาก็คือ หุ้นของบริษัทที่ดี นั่นเองครับ

เมื่อเวลาผ่านไป คนที่ซื้อหุ้นคนแรกอย่างผมเกิดต้องการเงินสด อยากจะขายหุ้นที่ถือไว้ ก็จะมาปล่อยขายในตลาด เช่นเดียวกับการเอารถไปขายกับเต็นท์รถนั่นแหละครับ ตลาดที่ว่ามันจึงถือเป็นแหล่งรองรับให้เกิดสภาพคล่อง สร้างความลื่นไหล ให้กับการซื้อขายเปลี่ยนมือหลักทรัพย์ และยังทำให้รู้ว่าหุ้นของบริษัทที่ดีในมือผม มีราคาที่เขาซื้อขายกันในตลาด ณ วันปัจจุบันเป็นเท่าไรด้วย ซึ่งตลาดแบบนี้ที่เรามักจะได้ยินชื่อก็คือ "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" หรือตลาดหลักทรัพย์ หรือชาวบ้านอย่างเรามักจะเรียกว่า ตลาดหุ้น ซึ่งถือเป็นซูเปอร์มาร์เกตหลักทรัพย์ที่มีสินค้าประเภทหุ้นหลากหลายรูปแบบมาวางขาย เปลี่ยนมือความเป็นเจ้าของกัน และนอกจากหุ้นแล้ว ยังมีหลักทรัพย์ประเภทอื่น เช่น ใบสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุนของกองทุนปิดซื้อขายในตลาดนี้ด้วย...แต่สำหรับตราสารประเภทนี้ เช่น หุ้นกู้ และพันธบัตรนั้น เขาซื้อขายกันที่ตลาดอีกแห่งหนึ่งที่เรียกว่า "ศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย" ครับ

คำถาม ตลาดหลักทรัพย์ มีประโยชน์อย่างไร

ดูเงิน เป็นแหล่งกลางการซื้อขายเปลี่ยนมือหลักทรัพย์

ดูทอง เป็นแหล่งการพนัน

คำตอบ เป็นแหล่งกลางการซื้อขาย เปลี่ยนมือหลักทรัพย์

Key message: ตลาดหุ้น คือ แหล่งกลางในการระดมเงินทุนจากผู้มีเงินออมไปสู่ผู้ต้องการเงินทุน
องค์ประกอบสำคัญในระบบตลาดหุ้น ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายเปลี่ยนมือหลักทรัพย์ ได้แก่ ตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย

ไป "ตลาดหลักทรัพย์" ซื้อหุ้น

ตลาดหลักทรัพย์สำหรับตราสารทุน หรือที่ชาวบ้านเรียกกันติดปากว่า ตลาดหุ้นนั้น แน่นอกรับว่ามี
สินค้าส่วนใหญ่ คือ หุ้น ซึ่งเราเคยคุ้นหูกันมาบ้างแล้ว และด้วยหลักทรัพย์ประเภทหุ้นนี้ถือเป็นสินค้าที่
ฮอตฮิตที่สุดในตลาด วันนี้ผมจะขอพูดถึงการลงทุนในหุ้นครับ

การลงทุนในหุ้น ก็คือ การลงทุนในธุรกิจอย่างหนึ่ง อย่างเช่นถ้าผมตัดสินใจซื้อหุ้นของบริษัทที่ดีที่จัด
ทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 100 หุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท แล้ว ผมก็จะกลายเป็น "ผู้ถือหุ้น" คือมี
ฐานะเป็นเจ้าของบริษัทคนหนึ่งเลยทีเดียว และเมื่อเป็นเจ้าของ ก็หมายความว่า เมื่อบริษัทดีที่บริหารธุรกิจ
เจริญก้าวหน้ามีกำไรกำไร...ผมในฐานะผู้ถือหุ้นคนหนึ่งย่อมมีสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลเป็นผลตอบแทนการ
ลงทุน ในขณะเดียวกัน ด้วยความที่หุ้นของบริษัทดีที่จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีการซื้อขายไป
เป็นประจำ ทำให้ราคาหุ้นจาก 10 บาทเดิมที่ผมเคยซื้อเมื่อหลายเดือนก่อน เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามแรงซื้อ
ขายที่มีเข้ามาในแต่ละวัน จน ณ วันนี้ หุ้นดีดี ราคา 13 บาทแล้วครับ คือ นอกจากเงินปันผลที่ได้จากการ
ดำเนินกิจการของบริษัทแล้ว ส่วนต่างของราคาหุ้นยังเป็นอีกรูปแบบผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นอาจได้รับจาก
การลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทนี้ครับ

นอกเหนือจากผลตอบแทนในเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ ที่ผู้ลงทุนในหุ้นจะได้รับแล้ว...สถานะของผู้ถือหุ้นยัง
เป็นที่มาของหน้าที่ด้วยครับ เพราะความเป็นเจ้าของบริษัทที่ติดมากับหุ้นที่ถืออยู่ให้อำนาจในการมีส่วนใน
การแสดงความเห็น รวมทั้งลงมติในการบริหารบริษัทด้วยครับ ดังนั้น คุณจึงมีหน้าที่ในการแสดงบทบาท
ในฐานะผู้ถือหุ้น...ซึ่งเป็นเจ้าของเงินทุนของบริษัทด้วยนะครับ ไม่ใช่ซื้อหุ้นเข้ามาแล้ว ก็ขาดลอยไปเลย รอ
รับเงินปันผลเท่านั้น เพราะปันผลจะได้รับมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับการบริหารบริษัทไม่ใช่หรือครับ...งานนี้
เจ้าของเงินอย่างคุณได้รับประโยชน์อยู่แล้วครับ...ถ้าไม่นอนหลับทับสิทธิเสียก่อน ...

ในการลงทุนในหุ้นนี้ ผู้ลงทุนต้องตระหนักไว้เสมอ นะครับว่า ราคาของหุ้นที่คุณเห็นอยู่ในตลาดนั้นมีความอ่อนไหวต่อข่าว สภาพแวดล้อม และกระแสความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวดเร็วมาก ทำให้การลงทุนในหุ้นนั้นมีความเสี่ยงมากกว่าหลักทรัพย์อื่น ๆ อีกหลายประเภทครับ

คำถาม ผลตอบแทนสำคัญที่เกิดจากการลงทุนในหุ้น คือ

股息เงิน เงินปันผลและส่วนต่างราคาของหุ้น

股息ทอง ดอกเบี้ย

คำตอบ เงินปันผลและส่วนต่างราคาของหุ้น

Key message: การลงทุนในหุ้น ผู้ลงทุนจะมีฐานะเป็นเจ้าของบริษัทที่นำเงินเข้าไปลงทุน โดยมีผลตอบแทนคือเงินปันผลจากการประกอบธุรกิจของบริษัท และกำไรหรือขาดทุนจากส่วนต่างของราคาหุ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนยังมีหน้าที่ที่จะต้องดูแลการดำเนินธุรกิจของบริษัทในฐานะผู้ถือหุ้นด้วย

เข้าใจธรรมชาติของหุ้นทุน

เมื่อตั้งใจที่จะเลือกลงทุนในหุ้นแล้ว คุณนักลงทุนแบบบินเดี่ยวต้องทำความเข้าใจกับธรรมชาติของตราสารประเภทหุ้นนี้ ทั้งในเชิงปมเด่น และปมด้อย นะครับ

ปมเด่นของหุ้น ก็คือ หากคุณลงทุน โดยให้เวลากับการรอคอยของผลตอบแทนในระยะยาวแล้ว หุ้นมักจะให้ผลตอบแทนที่ดี และมักจะสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ

นอกจากนี้ ปมเด่นที่สำคัญของการลงทุนในหุ้น ก็คือ การมีแหล่งกลางรองรับการซื้อขายเปลี่ยนมือสินค้า ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ จึงทำให้ผู้ลงทุนสามารถขายหรือเปลี่ยนหุ้นให้เป็นเงินสดได้ไม่ยากในยามที่ต้องการใช้เงิน ซึ่งปมเด่นเหล่านี้ของหุ้น จึงออกจะเหมาะกับผู้ลงทุนที่เข้ามาลงทุน โดยมุ่งหวังทั้งผลตอบแทนที่งอกเงย และสภาพคล่องของตราสารครับ

ปมค้อย คงไม่พ้นเรื่องของ high return high risk ครั้น เพราะหุ้นทุนจัดว่าเป็นตราสารที่ ผลตอบแทนมีความอ่อนไหวต่อปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการดำเนินงานของบริษัท ภาวะอุตสาหกรรม ภาพรวมการซื้อขายในตลาด และสภาพเศรษฐกิจ และด้วยความอ่อนไหว ที่สะท้อนให้เห็นจากราคาหุ้นที่ผันผวนนี้ การลงทุนในหุ้นจึงออกจะเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่หนักแน่น รับกับความอ่อนไหวแบบนี้ได้ครับ

เอาเป็นว่า หากคุณตั้งเข็มที่จะเข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์ที่ชื่อว่าหุ้นทุนนั้น คุณต้องเข้าใจธรรมชาติของตราสาร แล้วพิจารณาว่าถูกโฉลกกับอุปนิสัยของตนหรือไม่ หากถูกใจลักษณะเด่นแล้ว แต่ยังเกร็ง ๆ กับความหวือหวา คุณก็ต้องรู้จักจัดการกับความเสี่ยงในการลงทุนด้วยการกระจายการลงทุน โดยไม่เน้นหรือทุ่มลงทุนในหุ้นตัวใดตัวหนึ่ง หรือหมวดใดหมวดหนึ่งเท่านั้นครับ

คำถาม ข้อดีของหุ้น คือ

 เงิน ให้ผลตอบแทนที่ออกงายและมีสภาพคล่อง
 เงิน ทอง ราคาไม่หวือหวา

คำตอบ ให้ผลตอบแทนที่ออกงาย และมีสภาพคล่อง

Key message: หุ้นนั้นเป็นตราสารการเงินที่ถือว่าสามารถให้ผลตอบแทนได้ดีในระยะยาว ดังนั้น ผู้ลงทุนต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ในการลงทุนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของตราสาร และตระหนักถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน

ซื้อหุ้น อ่านฉลากก่อน

เมื่อคุณเข้าไปในซูเปอร์มาร์เก็ตเพื่อเลือกซื้อสินค้า ซึ่งเสนอขายอยู่ตั้งมากมายหลายยี่ห้อหลายคุณภาพนั้น คุณคงต้องเรียนรู้ที่จะเปรียบเทียบและคัดเลือกสินค้าโดยการอ่านฉลากสินค้าให้ชัดเจนก่อน... ฉะนั้นได้ก็ฉนั้นนั่นครับ ในการเลือกซื้อหุ้น ฉลากสินค้าที่บอกข้อมูลของบริษัทผู้ออกหุ้นที่สำคัญ ก็คือ "หนังสือชี้ชวน" ครับ

หนังสือชี้ชวนนี้ถือได้ว่าสำคัญนักหนาครับ เพราะซูเปอร์มาร์เก็ตหลักทรัพย์แห่งนี้มีของขายอยู่เยอะ... หนังสือชี้ชวนจึงถือเป็นฉลากสินค้าสำคัญ ที่คุณต้องอ่านก่อนตัดสินใจซื้อหุ้น ข้อมูลในฉลากชี้ชวนที่คุณพลาดไม่ได้เลยมีดังนี้ครับ

หนึ่ง ข้อมูลการประกอบธุรกิจ อ่านให้รู้ว่าบริษัทจดทะเบียนที่คุณกำลังจะลงทุนนั้นทำธุรกิจอะไร มีบริษัทย่อยที่เป็นวงวนวนเครื่องปั้นหรือเปล่า คุณควรประเมินดูว่าธุรกิจของบริษัทนี้น่าจะมีอนาคตสดใส น่าลงทุนหรือไม่

สอง ข้อมูลความเสี่ยง เพื่อประเมินปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งแน่นอนครับมีผลต่อเงินปันผลที่คุณจะได้ด้วย

สาม คณะผู้บริหารของบริษัท เป็นใครมาจากไหน มีประวัติความเป็นมาน่าเชื่อถือแค่ไหน มีอำนาจหน้าที่เป็นอย่างไร

สี่ ระบบควบคุมภายใน นั้นมีอยู่เพียงพอเหมาะสมหรือไม่ เช่นมี คณะกรรมการตรวจสอบ ที่คอยเป็นผู้สอดส่องให้แน่ใจว่าผู้บริหารบริษัทได้ทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา

นอกจากฉลากสินค้าแบบหนังสือชี้ชวนแล้ว "งบการเงิน" ก็เป็นอีกส่วนของข้อมูลที่สามารถบ่งบอกได้ว่า บริษัทที่คุณสนใจลงทุนนั้นมีความแข็งแกร่งด้านการเงิน มีความมั่นคง และศักยภาพในการประกอบธุรกิจมากน้อยเพียงใด

ข้อมูลในฉลากสินค้าเหล่านี้ถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเงินปันผลที่เกิดจากผลการดำเนินงานของบริษัทเป็นผลตอบแทนที่สำคัญ...ดังนั้น ถ้าบริษัทที่คุณเข้าไปลงทุนมีฐานะไม่ดีขาดความมั่นคงแล้ว ก็คงยังเพิ่มความเสี่ยงในการลงทุนมากยิ่งขึ้นครับ เพราะฉะนั้นอย่าลืมอ่านฉลากพวกนี้ก่อนตัดสินใจลงทุนนะครับ

คำถาม เอกสารสำคัญที่คุณใช้ศึกษาบริษัทที่คุณต้องการเข้าไปลงทุน คือ

ดูเงิน หนังสือชี้ชวนและงบการเงิน

ดูทอง คู่มือภาษี

คำตอบ หนังสือชี้ชวนและงบการเงิน

Key message: หนังสือชี้ชวนและงบการเงินเป็นเอกสารสำคัญที่ผู้ลงทุนต้องอ่าน เพื่อทำความเข้าใจในธุรกิจของบริษัท ความเสี่ยง ระบบการบริหารบริษัท รวมทั้งฐานะการเงิน เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัท และมีผลต่อผลตอบแทนการลงทุน

ไปตลาดซื้อตราสาร

ครับ เมื่อจะลงทุนในตลาดทุนแห่งนี้ คุณต้องเริ่มทำความเข้าใจกับตลาดที่เขาจัดไว้เป็นการเฉพาะเพื่อการซื้อขายแลกเปลี่ยนการถือครองตราสารการเงิน และเพราะตลาดแห่งนี้มีสินค้าทางการเงินวางขายอยู่มากมาย หลายเกรด หลายรูปแบบ ดังนั้น สิ่งที่คุณลงทุนแบบบินเดี่ยวที่ต้องดูแลการลงทุนด้วยตัวเองต้องเรียนรู้ ก็คือ ฉลากข้อมูลของบริษัท ซึ่งจะแสดงไว้ในเอกสารสำคัญ คือ หนังสือชี้ชวน และงบการเงินของบริษัทครับ

เอิน ออมจ้า..เมื่อวานนี่เอินได้ยินเพื่อนที่ทำงานพูดถึงการลงทุนในตลาดหุ้น เลยอยากมาถามให้ออม ขยายความให้หน่อยจะว่าหมายถึงอะไรจ๊ะ

ออม ...อ้อ ..ตลาดหุ้นที่ว่านี่ ก็คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั่นเองจ๊ะ เป็นแหล่งกลาง ในการซื้อขายหลักทรัพย์หลาย ๆ ประเภทเลยหละ

เอิน มีอะไรบ้างหละ...

ออม ก็มีทั้งหุ้น โบสำคัญแสดงสิทธิ หรือแม้แต่หน่วยลงทุนของกองทุนปิดก็มีขายในตลาดแห่งนี้ด้วยจ๊ะ

เอิน แหมแต่คนส่วนใหญ่ก็มักจะเรียกตลาดนี้ว่าตลาดหุ้นนะจ๊ะ

ออม ใช่แล้วจ๊ะ คงเพราะหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดนี้เป็นหุ้นนั่นเองหละจ๊ะ

เอิน แล้วหุ้น...ที่ว่านี่ เป็นหลักทรัพย์แบบไหนกันหละจ๊ะ

ออม หุ้น หรือหุ้นทุนเนี่ยะ เป็นหลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนซื้อจะมีฐานะกลายเป็นเจ้าของบริษัทจ้า คือ ถือว่ามีสถานะ เป็นผู้ถือหุ้นคนหนึ่งจ๊ะ

เอิน แล้วผลตอบแทนที่จะได้คืออะไรหละจ๊ะ

ออม ผลตอบแทนจากการลงทุนแบบนี้ ก็คือ เงินปันผลไงจ๊ะ เพราะเมื่อบริษัทที่ลงทุนไว้บริหารธุรกิจแล้วมีกำไรกำไร...เราในฐานะเจ้าของก็มีสิทธิได้รับปันผลด้วยจ๊ะ แล้วนอกจากนี้ ถ้าเกิดว่าเอินซื้อหุ้น

- มาที่ราคา 10 บาท พอ 3 เดือนผ่านไป ต้องการขายหุ้นเอาเงินมาใช้ ราคาของคุณก็อาจเปลี่ยนแปลง เป็น 13 บาท...ถ้าขายออกไปที่นี้เอนก็จะได้กำไรจากส่วนต่างราคาด้วยแหละ...
- เอน อ้าว...แล้วจะเป็นไปได้มั๊ยจ๊ะว่าราคาจะตกลงมาที่ 7 บาทนะ
- ออม ...เป็นไปได้ทั้งนั้นจ๊ะ เพราะการซื้อหุ้นเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยง ผลตอบแทนอาจได้มาก หรือน้อย หรืออาจถึงกับขาดทุนก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าคิดจะลงทุนก็ต้องศึกษาให้ดีว่าหุ้นที่สนใจลงทุน นั้นเป็นหุ้นพื้นฐานหรือหุ้นเก็งกำไร ซึ่งแบบหลังเนี่ยะถือว่าเสี่ยงอยู่ไม่น้อยเลยจ๊ะ โดยทั่วไปแล้ว หุ้นจึงเป็นตราสารที่เหมาะสมกับคนที่ไม่กลัวเรื่องความเสี่ยง และหวังจะได้ผลตอบแทนแบบเยอะ ๆ ในระยะยาวจ๊ะ
- เอน แล้วตานี้ถ้าเอนจะคิดซื้อหุ้นของบริษัทอะไรสักแห่งหนึ่ง เอนจะรู้ได้ยังไงแหละจ๊ะว่าบริษัทที่ออก หุ้นมาขาย ดี หรือไม่ดี ยังไงบ้าง
- ออม เอนก็ต้องศึกษาจากหนังสือชี้ชวน และหัดอ่านงบการเงินของบริษัทจ๊ะ เพราะเอกสารสองอย่างนี้ เหมือน เป็นฉลากสินค้าที่จะบอกในเรื่องของฐานะการเงิน ระบบบริหารของบริษัท การประกอบ ธุรกิจของบริษัท...ทุกเรื่องแหละที่ออมต้องนำมาวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน
- เอน ...ขอบคุณมากจ๊ะ...เอนกระจำงขึ้นเยอะเลย...

<http://www.set.or.th>